

Izvješće o provedenom ispitivanju stavova javnosti o risu i očuvanju risa u 2019. godini

u sklopu LIFE Lynx projekta (aktivnost A.7)

Spašavanje dinarske
i jugoistočne alpske populacije
risa od izumiranja

Siječanj, 2020.

Autori izvješća: Ivana Selanec, Zdravko Budimir. Udruga Biom.

1. UVOD

U sklopu projekta »Preventing the extinction of the Dinaric-SE Alpine lynx population through reinforcement and long-term conservation“ (LIFE Lynx, referenca LIFE16 NAT/SI/00063) tijekom rujna 2019. provedeno je ispitivanje stavova javnosti o risu i očuvanju risa na području Hrvatske (aktivnost A.7). Ista aktivnost se tijekom 2019. godine provela i na području Slovenije i Italije. Ispitivanje se provelo metodom nasumičnog odabira, na područjima rasprostranjenosti risa, u Lici i Gorskom kotaru.

Ankete su poslane poštom na 2500 nasumično odabranih adresa putem usluge Pametna pošta Hrvatske pošte d.o.o.. U bijelim kuvertama s likom risa nalazio se upitnik s uputama za ispunjavanje, kao i prazna omotnica s plaćenim odgovorom, za besplatan povrat ispunjenog upitnika. Za popunjavanje ankete bilo je potrebno izdvojiti 5 do 10 minuta, a pristiglo je oko 200 ispunjenih anketa. Svi prikupljeni podaci su se unijeli u bazu i analizirali, a rezultati analize su sastavni dio ovog izvješća. Osim tiskanim upitnikom, stavove javnosti su se ispitali i online anketom, koje su bile objavljene na raznim portalima tematski veznim uz područja Like i Gorskog kotara, s ciljem da budu dostupni i vidljivi lokalnoj zajednici.

Prikupljeni podaci pomoći će koordinadorima projekta da usmjere daljnje aktivnosti projekta ali i budućeg upravljanja risom. Prva ovakva anketa provedena je još 2008. godine i izuzetno nam je bitno njeno ponavljanje kako bismo bili svjesni trendova i noviteta u onome što i kako lokalno stanovništvo misli i s čime se svakodnevno suočava.

2. METODE

Glavni alat za prikupljanje podataka o stavovima javnosti o risu i očuvanju risa bio je strukturirani upitnik. Upitnik je osmišljen na način da omogućava usporedbu podataka na temelju različitih društvenih specifičnosti kao što su područje obitavanja, spol, dob i sl. Također, upitnik je oblikovan na način da ga se može usporediti s dosad provedenim istraživanjima, kao što su upitnik o stavovima javnosti o risu u 2008. godine, te provedeno istraživanje u 2018. godini. Tiskani upitnici su dostavljeni s povratnim omotnicama i plaćenom poštarinom. Očekivani odaziv ovakog tipa istraživanja je 30%, a ukupan broj poslanih upitnika izračunat je temeljem željenog odaziva. Kao dodatnu motivaciju ispitanicima da popune i povratno pošalju upitnik, tjedan dana nakon dostave upitnika, dostavljena im je i „Thank you card“, tj. karta

zahvale. Svi odgovori na upitnike uneseni su u zajedničku bazu koja je poslužila za analizu podataka.

3. UZORAK I PODRUČJE ISTRAŽIVANJA

Ciljane skupine ovog ispitivanja su lovci, stočari i reprezentativni uzorak stanovništva s projektnog područja. Pitanja usmjerena na socio-demografsku pozadinu ispitanika su uključena kako bi nam pomogla odrediti povezanost ispitanika s drugim tipovima interesnih skupina kao što su okolišne udruge, rekreativci, ruralne i urbane skupine i sl.

Područja ispitivanja su unutar projektnog područja gdje možemo očekivati razlike u stavovima. Definirana su na temelju političkih i biogeografskih karakteristika (npr. državne granice, alpsko vs dinarsko područja i sl.), od strane LIFE Lynx projektnog tima, početkom provedbe projekta. Područja se sastoje od:

- Slovenija: 2 područja (alpsko i dinarsko područje rasprostranjenosti risa)
- Hrvatska: 2 područja (Gorski kotar i Lika)
- Italija: projektno područje

Ovaj izvještaj odnosi se isključivo na rezultate ispitivanja provedenog u Hrvatskoj. Za svaku državu biti će isporučen zaseban nacionalni izvještaj na nacionalnoj jeziku te će se jednim izvještajem na engleskom jeziku obuhvatiti rezultati svih nacionalnih ispitivanja.

U sljedećoj tablici nalazi se popis naselja u Hrvatskoj gdje su dostavljeni upitnici.

ŽUPANIJA	GRAD/OPĆINA	BROJ ANKETA
Ličko-senjska	Gospić	335
Ličko-senjska	Otočac	256
Ličko-senjska	Senj	196
Ličko-senjska	Brinje	81
Ličko-senjska	Donji Lapac	54
Ličko-senjska	Karlobag	23
Ličko-senjska	Lovínac	21
Ličko-senjska	Perušić	60
Ličko-senjska	Plitvička Jezera	115
Ličko-senjska	Udbina	45
Ličko-senjska	Vrhovine	35

Primorsko-goranska	Čabar	109
Primorsko-goranska	Delnice	168
Primorsko-goranska	Kraljevica	135
Primorsko-goranska	Novi Vinodolski	145
Primorsko-goranska	Vrbovsko	140
Primorsko-goranska	Baška	44
Primorsko-goranska	Brod Moravice	21
Primorsko-goranska	Fužine	44
Primorsko-goranska	Jelenje	161
Primorsko-goranska	Klana	56
Primorsko-goranska	Lokve	29
Primorsko-goranska	Mrkopalj	32
Primorsko-goranska	Ravna Gora	67
Primorsko-goranska	Skrad	27
Primorsko-goranska	Vinodolska općina	100
UKUPNO		2500

4. UPITNIK

Za ovo ispitivanje LIFE Lynx projektni tim sastavio je jedan upitnik za sve ciljne skupine i sva područja. Upitnik se sastojao od 51 pitanja. Prvi dio upitnika sadržavao je 16 pitanja koja se odnose na stavove o risu, 15 pitanja (od 17. do 31.) o znanjima i vjerovanjima na temu risa, 8 pitanja (32.-39.) o mjerama upravljanja risom, 2 pitanja o vidljivosti projekta te je 7 pitanja namijenjeno sakupljanju osnovnih socio-demografskih podataka o ispitaniku.

Pitanjima u upitniku pokrivene su sljedeće teme:

- Stavovi prema risu.
- Vjerovanja i poznavanje risa Hrvatskoj.
- Stavovi prema različitim opcijama u upravljanju risom.
- Poznavanje projekta.
- Demografski podaci o ispitaniku.

Na kraju ankete ispitanici su pozvani da napišu svoje dodatne komentare ukoliko ih imaju. Svi upisani komentari predstavljeni su u rezultatima.

LIFE
L y n x

Poštovani,
u suradnji s partnerima iz Slovenije, Italije, Slovačke i Rumunjske provodimo projekt pod nazivom **"Spašavanje dinarske i jugoistočne alpske populacije risa od izumiranja" (LIFE Lynx)**. Zaustavljanje izumiranja populacije risa na području Hrvatske, Slovenije i Italije nastoji se postići naseljavanjem 14 životinja iz Slovačke i Rumunjske. Jedan od specifičnih ciljeva je istraživanje stavova javnosti o risu i upravljanju populacijom risa, a ovaj upitnik je glavni alat za provedbu takvog istraživanja.

Vi i mnogi drugi nasumično odabrani stanovnici Republike Hrvatske pozvani ste da sudjelujete u istraživanju stavova javnosti prema risu i upravljanju populacijom risa na području Like i Gorskog Kotara. Molimo Vas da što potpunije odgovorite na pitanja iz ovog upitnika u što kraćem roku i pošaljete u omotnici dostavljenoj zajedno s Upitnikom. i pošaljete u omotnici (ubacite u žuti sandučić ili odnesete u najbliži poštanski ured) dostavljenoj zajedno s upitnikom.

Ovim putem potičemo vas da izrazite svoje mišljenje, bilo da je ono pozitivno, negativno ili neutralno kada se radi o pitanju spašavanja populacije risa. Vaše mišljenje je važno i bit će nam od velike pomoći u donošenju odluka. **Vaše sudjelovanje je u potpunosti anonimno, individualni odgovori su u potpunosti povjerljivi i bit će korišteni isključivo u svrhu istraživanja.**

Ako imate pitanja vezana za istraživanje ili želite naučiti više o projektu slobodno nam se obratite na **021/274-946** ili na **ivana.selanec@biom.hr**

Rezultati istraživanja bit će objavljeni na službenoj stranici projekta www.lifelynx.eu

Hvala vam! Uvelike cijenimo Vašu pomoć u ovom istraživanju!

Srdačno

Ivana Selanec, koordinatorica istraživanja u Hrvatskoj
Udruga Biom

Projekt se provodi uz podršku iz LIFE programa Europske unije

Prvih nekoliko pitanja odnose se na vaše stavove o risu općenito. Molimo Vas da odaberete jedan odgovor po pitanju koji najbolje opisuje vaše stavove i mišljenja.

1. Koji od sljedećih odgovora najbolje opisuje vaš stav prema risu?

- a) u potpunosti sam protiv
b) protiv
c) niti za, niti protiv
d) umjereno / uglavnom za
e) u potpunosti za

2. Kako doživljavate risa? Molimo vas da u svakom redu odaberete jedan odgovor koji najbolje opisuje vaše mišljenje.

	U potpunosti	Uglavnom	Djelomično	Neutralno	Djelomično	Uglavnom	U potpunosti	
ružan	3	2	1	0	1	2	3	lijep
nezanimljiv	3	2	1	0	1	2	3	zanimljiv
opasan	3	2	1	0	1	2	3	bezopasan
štetan	3	2	1	0	1	2	3	koristan

Pitanje	U potpunosti se ne slažem	Ne slažem se	Neutralno / ne znam	Slažem se	U potpunosti se slažem
3. Važno je sačuvati populaciju risa u Hrvatskoj za buduće generacije.	1	2	3	4	5
4. Nije važno sačuvati populaciju risa u Hrvatskoj zato što je ris prisutan u drugim dijelovima Europe.	1	2	3	4	5
5. Ris predstavlja simbol očuvane prirode.	1	2	3	4	5
6. Prisutnost risa u Hrvatskoj je korisna za turizam.	1	2	3	4	5
7. Bojao/la bi se ići u šumu u kojoj obitavaju risovi.	1	2	3	4	5
8. U područjima gdje risovi žive u obližnjim šumama, često napadaju ljude.	1	2	3	4	5
9. Bojim se da će mi povećana prisutnost risova prouzrokovati financijsku štetu.	1	2	3	4	5
10. Risovi nanose neprihvatljivu štetu na domaćim životinjama u Hrvatskoj.	1	2	3	4	5
11. U područjima gdje se ris pojavljuje u blizini pašnjaka u Hrvatskoj, domaće životinje su njihov glavni izvor hrane.	1	2	3	4	5
12. Prisutnost risova smanjuje vjerojatnost lovaca da love srne i jelene.	1	2	3	4	5
13. Ris igra važnu ulogu u regulaciji broja srna.	1	2	3	4	5
14. Populacija risa u Hrvatskoj je na rubu izumiranja.	1	2	3	4	5
15. Populacija risa u Hrvatskoj je u dobrom stanju.	1	2	3	4	5
16. Ilegalno ubijanje risova je opravdano.	1	2	3	4	5

ZNANJE I VJEROVANJA

17. Kolika je prosječna masa odraslog mušjaka risa?

- a) do 10 kg. d) 30-39 kg.
b) 11-19 kg. e) 40 kg i više
c) 20-29 kg. f) nisam siguran/na

18. Dužina repa risa je:

- a) veća od polovice duljine njegova tijela c) kraća od četvrtine duljine njegova tijela
b) otprilike jednaka duljini njegova tijela d) nisam siguran/na

19. Glavninu prehrane risova u Hrvatskoj predstavljaju:

- a) divlji papkari kao što su sme, jeleni... d) domaće životinje
b) manji sisavci poput miša, puha, voluharice... e) nisam siguran/na
c) strvine

20. Ris je u prošlosti bio istrijebljen iz Hrvatske, a kasnije je ponovno uvezen.

- a) Da. b) Ne. c) Nisam siguran/na.

21. Koji je zakonski status risa u Hrvatskoj?

- a) strogo zaštićena životinja c) nije regulirano
b) divljač d) nisam siguran/na

22. Naknade za štete koje uzrokuju risovi nadoknađuje država.

- a) Da. b) Ne. c) Nisam siguran/na.

Pitanje	U potpunosti se ne slažem	Ne slažem se	Neutralno / ne znam	Slažem se	U potpunosti se slažem
23. Parenje u srodstvu je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	1	2	3	4	5
24. Manjak hrane je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	1	2	3	4	5
25. Prekomjerni lov je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	1	2	3	4	5
26. Nezakonito ubijanje je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	1	2	3	4	5
27. Pastirski psi su učinkovita mjera za sprečavanje napada risova na stoku.	1	2	3	4	5
28. Električne ograde na pašnjacima su djelotvorna mjera za sprečavanje napada risa na stoku.	1	2	3	4	5
29. Uklanjanje risa je učinkovita mjera za sprečavanje šteta u poljoprivredi.	1	2	3	4	5

30. Odakle dobivate većinu informacija o risovima?

31. Koliko je vjerojatno da ris može napasti osobu?

- a) Niti malo vjerojatno.
b) Nije vjerojatno.
c) Nisam siguran/na.

- d) Vjerojatno.
e) Vrlo vjerojatno.

MJERE UPRAVLJANJA

Pitanje	U potpunosti se ne slažem	Ne slažem se	Neutralno / ne znam	Slažem se	U potpunosti se slažem
32. Broj risova u Hrvatskoj bi se trebao povećati.	1	2	3	4	5
33. Trenutno u Hrvatskoj ima premalo risova za lov.	1	2	3	4	5
34. Trebale bi postojati redovne kvote za izlov risova u Hrvatskoj.	1	2	3	4	5
35. Ris ne pripada našoj zemlji i treba ga istrijebiti.	1	2	3	4	5
36. Podupirem uvoz novih risova Hrvatsku kako bi se sačuvala populacija.	1	2	3	4	5
37. Ris iz ponovno naseljene populacije u Švicarskoj je prikladan za povećanje populacije risa u Hrvatskoj.	1	2	3	4	5
38. Ris iz velike populacije risa u Karpatima prikladan je za povećanje populacije risa u Hrvatskoj.	1	2	3	4	5
39. Ris iz male i ugrožene balkanske populacije risa (Makedonija, Albanija) prikladan je za povećanje populacije risa u Hrvatskoj.	1	2	3	4	5

VIDLJIVOST PROJEKTA

40. Jeste li ikad čuli za LIFE Lynx projekt?

- a) Da. b) Ne. c) Nisam siguran/na.

41. Ako jeste, znate li o čemu se radi?

- a) Spašavanje populacije risa od izumiranja uvozom novih jedinki iz drugih zemalja.
b) Suradnja sa susjednim zemljama na očuvanju risa.
c) Suradnja s dionicima i lokalnim zajednicama.
d) Osiguravanje znanstveno utemeljenih činjenica institucijama ovlaštenim za donošenje odluka.
e) Snimanje dokumentarnog filma o risovima.
f) Ostalo: _____

Posljednjih nekoliko pitanja odnosi se na vas i ona će nam pomoći da analiziramo rezultate i utvrdimo koliko je naš uzorak reprezentativan za cijelu populaciju. Molimo vas da odgovorite na sva pitanja.

42. Spol

- a) ženski b) muški

43. Dob: _____ godina

44. Poštanski broj vašeg mjesta prebivališta: _____

45. Obrazovanje:

- a) nezavršena osnovna škola
b) osnovna škola
c) srednja škola
d) fakultet i više

46. Jeste li lovac/lovkinja?

- a) Da. b) Ne.

47. Ako posjedujete kućne ljubimce ili domaće životinje, koje od sljedećih vrsta posjedujete?

- a) ovca d) mačka
b) koza e) drugo: _____
c) govedo

48. Jeste li član ekološke nevladine organizacije?

- a) Da. b) Ne.

49. Ako jeste, koje? _____

50. U kojim od sljedećih područja ste profesionalno uključeni? Označite ono što se odnosi na vas.

- a) Zaštita prirode koja uključuje upravljanje zaštićenim područjima.
- b) Upravljanje populacijama divljači
- c) Upravljanje šumama
- d) Ništa od navedenog

Zahvaljujemo na vašoj suradnji!

Ako imate bilo kakvih dodatnih komentara u vezi s temom ili upitnikom, molimo vas da ih napišete ovdje:

Partneri projekta LIFE Lynx

Projekt sufinanciraju:

euronatur

REPUBLICA SLOVENIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING

VLADA REPUBLIKE
HRVATSKE
Ured za udruge

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
I ENERGETSKU UČINKOVITOST

5. REZULTATI

Tijekom ispitivanja ukupno je anektirano 236 ispitanika (132 s područja Gorskog kotara, 69 iz Like te 35 ispitanika s ostalog područja Hrvatske). Očekivana uspješnost anketiranja putem pošte bila je oko 30% ispunjenih i vraćenih anketa, no rezultat ovog anketiranja je iznenađujuće nizak i iznosi tek 6%. Zbog toga je uzorak dopunjen online anketiranjem. Uzorak su činili većinom ispitanici koji su se izjasnili kao muškarci i to 52 % ispitanika.

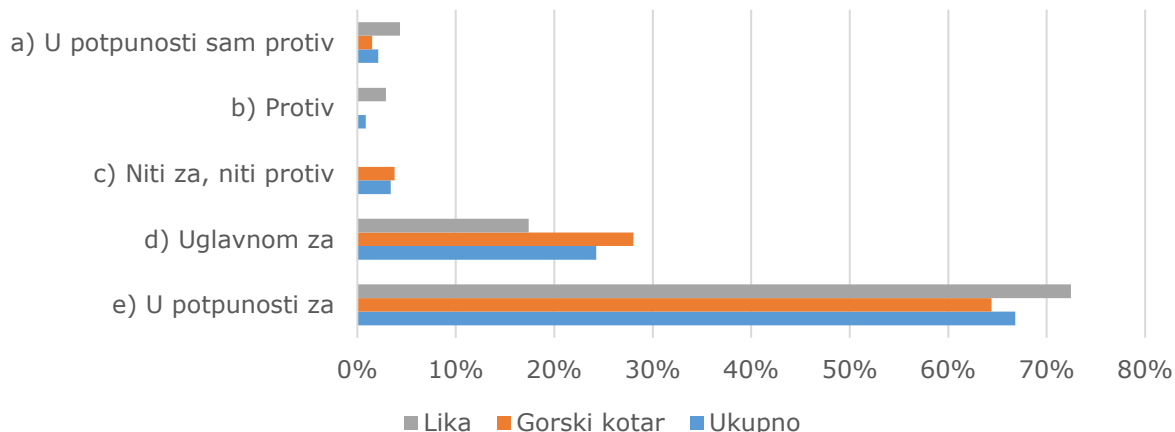
Prosječna dob ispitanika bila je 49 godina u prosjeku, odnosno 51 godina u Gorskom kotaru 51, i u Lici 47 godina.

Podatci o stupnju obrazovanja za potrebe analize kategorizirani u tri skupine: (1) završili osnovnu školu, (2) završili srednju školu i (3) završena viša škola ili fakultet. Većina ispitanika se izjasnila za završenu srednju školu (112 ispitanika) no samo 3 manje ispitanika se izjasnilo za završenu višu školu ili fakultet (111). Lovci su zastupljeni ukupno s vrlo velikim postotkom i to s 84% od ukupno ispitanih.

	CIJELO PODRUČJE	GORSKI KOTAR	LIKA	OSTALO
MUŠKARCI	123	69	30	4
ŽENE	107	62	30	3
LOVAC/KINJA	200	117	45	8
PROSJEČNA DOB	49	51	47	57
ZAVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA	7	3	3	1
ZAVRŠENA SREDNJA ŠKOLA	113	67	34	12
ZAVRŠENA VIŠA ŠKOLA ILI FAKULTET I VIŠE	111	62	31	18
ČLAN EKOLOŠKE UDRUGE	4	1	3	0
UKUPNO	236	132	69	35

Odgovori pitanja o stavu prema risu prikazani su kao usporedba udjela u ukupnom broju odgovora između Like i Gorskog kotara. Pod stavkom „ukupno“ su prikazani svi odgovori zajedno, odnosno zbroj s područja Like, Gorskog kotara i svih ostalih regija Hrvatske. Udio ostalih regija Hrvatske čini 14% od ukupnog broja dostavljenih upitnika. Rezultati su prikazani putem grafa i tablično.

1. Kako biste opisali vaš stav prema risu?

	e) U potpunosti za	d) Uglavnom za	c) Niti za, niti protiv	b) Protiv	a) U potpunosti sam protiv
Ukupno	66,81%	24,26%	3,40%	0,85%	2,13%
Gorski kotar	64,39%	28,03%	3,79%	0	1,52%
Lika	72,46%	17,39%	0	2,90%	4,35%

Rezultat prikazan u tablici je srednja vrijednost odgovora i prikazan je kao usporedba po regijama. Ispitanici su imali mogućnost izabrati vrijednost u rasponu od -3 do 3, gdje je -3 predstavljalo ekstremno negativan, a 3 ekstremno pozitivan doživljaj pojedinog opisa risa.

2. Što mislite kako izgleda ris? Molimo vas da u svakom redu odaberete jedan odgovor koji najbolje opisuje vaše mišljenje.

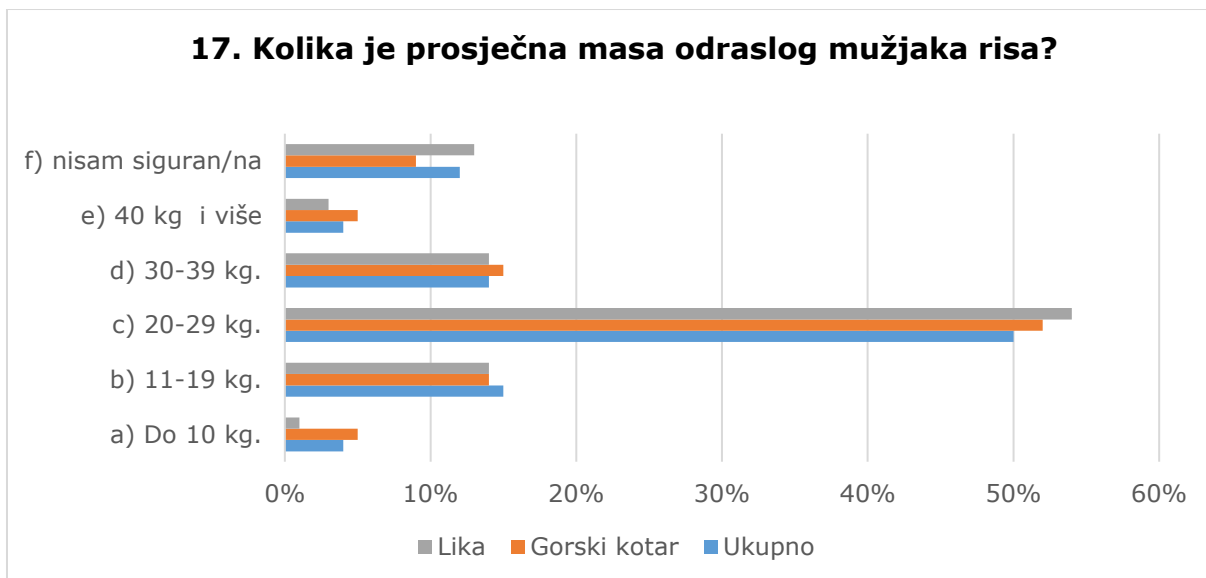
	Ružan-Lijep (od -3 do 3)	Nezanimljiv-Zanimljiv (od -3 do 3)	Opasan-Bezopasan (od -3 do 3)	Štetan-Koristan (od -3 do 3)
Ukupno	2,82	2,79	0,95	2,05
Gorski kotar	2,85	2,82	0,75	2,02
Lika	2,74	2,67	1,29	1,96

U nizu izjavnih rečenica od 3. do 16. ispitanici su imali mogućnost izabrati koliko se s pojedinom rečenicom slažu tj. ne slažu. Rezultat je prikazan kao usporedba po regijama udjela izabrane razine slaganja za pojedinu rečenicu.

Pitanje	U potpunosti se ne slažem	Ne slažem se	Neutralno / ne znam	Slažem se	U potpunosti se slažem
3. Važno je sačuvati populaciju risa u Hrvatskoj za buduće generacije	Ukupno:3% G. kotar:2% Lika:6%	Ukupno:0% G. kotar:0% Lika:1%	Ukupno:3% G. kotar:2% Lika:3%	Ukupno:19% G.kotar:22% Lika:16%	Ukupno:74% G. kotar:74% Lika:74%
4. Nije važno sačuvati populaciju risa u Hrvatskoj zato što je ris prisutan u drugim djelovima Europe.	Ukupno:63% G.kotar:68% Lika:62%	Ukupno:25% G.kotar:28% Lika:19%	Ukupno:3% G.kotar:2% Lika:3%	Ukupno:4% G.kotar:2% Lika:6%	Ukupno:2% G. kotar:4% Lika:0%
5. Ris predstavlja simbol očuvane prirode.	Ukupno:4% G.kotar:4% Lika:4%	Ukupno:3% G.kotar:2% Lika:3%	Ukupno:2% G.kotar:2% Lika:3%	Ukupno:29% G.kotar:27% Lika:29%	Ukupno:60% G.kotar:64% Lika:58%
6. Prisutnost risa u Hrvatskoj je korisna za turizam.	Ukupno:3% G. kotar:4% Lika:4%	Ukupno:11% G. kotar:8% Lika:13%	Ukupno:23% G.kotar:27% Lika:14%	Ukupno:28% G.kotar:31% Lika:23%	Ukupno:33% G.kotar:29% Lika:43%
7. Bojao/la bi se ići u šumu u kojoj obitavaju risovi	Ukupno:48% G.kotar:42% Lika:65%	Ukupno:30% G.kotar:32% Lika:23%	Ukupno:9% G.kotar:11% Lika:4%	Ukupno:8% G.kotar:9% Lika:4%	Ukupno:4% G. kotar:6% Lika:0%
8. U područjima gdje risovi žive u obližnjim šumama, često napadaju ljude.	Ukupno:61% G.kotar:57% Lika:70%	Ukupno:26% G.kotar:33% Lika:13%	Ukupno:10% G.kotar:8% Lika:13%	Ukupno:0% G.kotar:0% Lika:0%	Ukupno:1% G. kotar:2% Lika:1%
9. Bojim se da će mi povećana prisutnost risova prouzrokovati financijsku štetu.	Ukupno:61% G.kotar:61% Lika:62%	Ukupno:27% G.kotar:29% Lika:23%	Ukupno:8% G.kotar:8% Lika:7%	Ukupno:2% G.kotar:1% Lika:3%	Ukupno:1% G. kotar:2% Lika:0%
10. Risovi nanose neprihvatljivu štetu na domaćim životinjama u Hrvatskoj.	Ukupno:44% G.kotar:45% Lika:49%	Ukupno:39% G.kotar:42% Lika:32%	Ukupno:11% G.kotar:8% Lika:12%	Ukupno:3% G.kotar:1% Lika:4%	Ukupno:2% G. kotar:3% Lika:0%
11. U područjima gdje se ris pojavljuje u blizini pašnjaka u Hrvatskoj, domaće životinje su njihov glavni izvor hrane.	Ukupno:38% G.kotar:34% Lika:33%	Ukupno:40% G.kotar:42% Lika:38%	Ukupno:19% G.kotar:26% Lika:17%	Ukupno:3% G.kotar:3% Lika:3%	Ukupno:2% G. kotar:2% Lika:1%

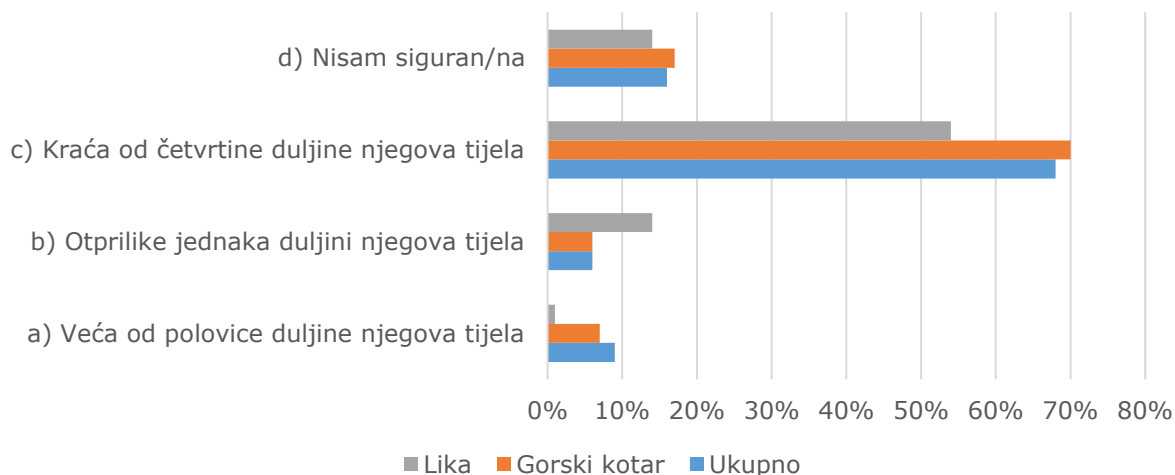
12. Prisutnost risova smanjuje vjerojatnost lovaca da love parnoprstaše.	Ukupno:25% G.kotar:25% Lika:29%	Ukupno:29% G.kotar:30% Lika:26%	Ukupno:29% G.kotar:28% Lika:28%	Ukupno:11% G.kotar:11% Lika:13%	Ukupno:3% G. kotar:5% Lika:1%
13. Ris igra važnu ulogu u regulaciji broja srna.	Ukupno:5% G. kotar:7% Lika:4%	Ukupno:12% G.kotar:12% Lika:15%	Ukupno:33% G.kotar:32% Lika:28%	Ukupno:35% G.kotar:35% Lika:38%	Ukupno:12% G. kotar:13% Lika:13%
14. Populacija risa u Hrvatskoj je na rubu izumiranja.	Ukupno:3% G. kotar:2% Lika:6%	Ukupno:5% G. kotar:5% Lika:7%	Ukupno:11% G.kotar:9% Lika:13%	Ukupno:41% G.kotar:45% Lika:33%	Ukupno:37% G. kotar:37% Lika:39%
15. Populacija risa u Hrvatskoj je u dobrom stanju.	Ukupno:26% G.kotar:25% Lika:26%	Ukupno:47% G.kotar:47% Lika:46%	Ukupno:18% G.kotar:19% Lika:16%	Ukupno:5% G.kotar:5% Lika:7%	Ukupno:1% G. kotar:2% Lika:1%
16. Ilegalno ubijanje risova je opravdano	Ukupno:81% G.kotar:78% Lika:83%	Ukupno:13% G.kotar:17% Lika:7%	Ukupno:1% G.kotar:1% Lika:1%	Ukupno:1% G.kotar:1% Lika:3%	Ukupno:3% G. kotar:3% Lika:3%

Odgovori pitanja od 17. do 21. prikazani su kao usporedba udjela u ukupnom broju odgovora između Like i Gorskog kotara. Pod stavkom „ukupno“ su prikazani svi odgovori zajedno tj. s područja Like, Gorskog kotara i svih ostalih regija Hrvatske. Ostale regije Hrvatske čine 14% od ukupnog broja dostavljenih upitnika. Rezultati su prikazani putem grafa i tablično.

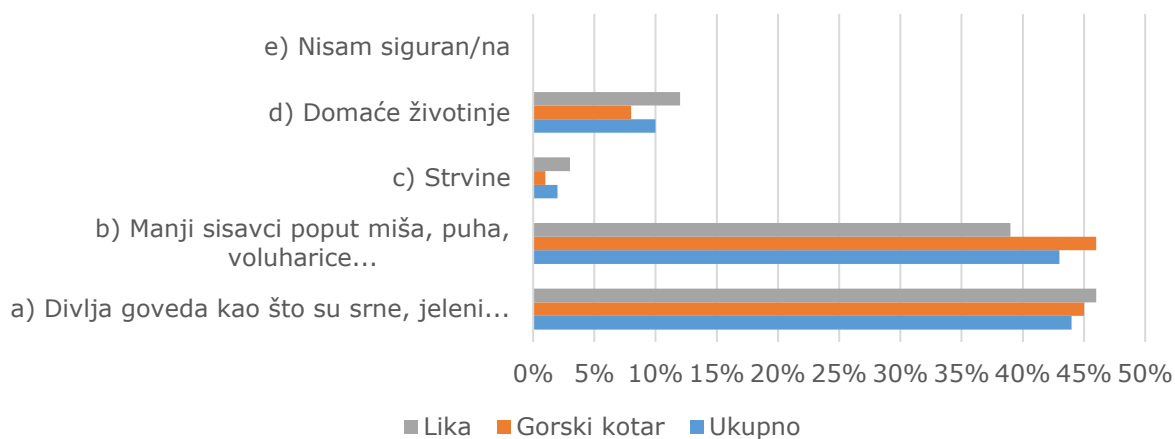
	a) Do 10 kg.	b) 11-19 kg.	c) 20-29 kg.	d) 30-39 kg.	e) 40 kg i više	f) nisam siguran/na
Ukupno	4%	15%	50%	14%	4%	12%
Gorski kotar	5%	14%	52%	15%	5%	9%
Lika	1%	14%	54%	14%	3%	13%

18. Dužina repa risa je:

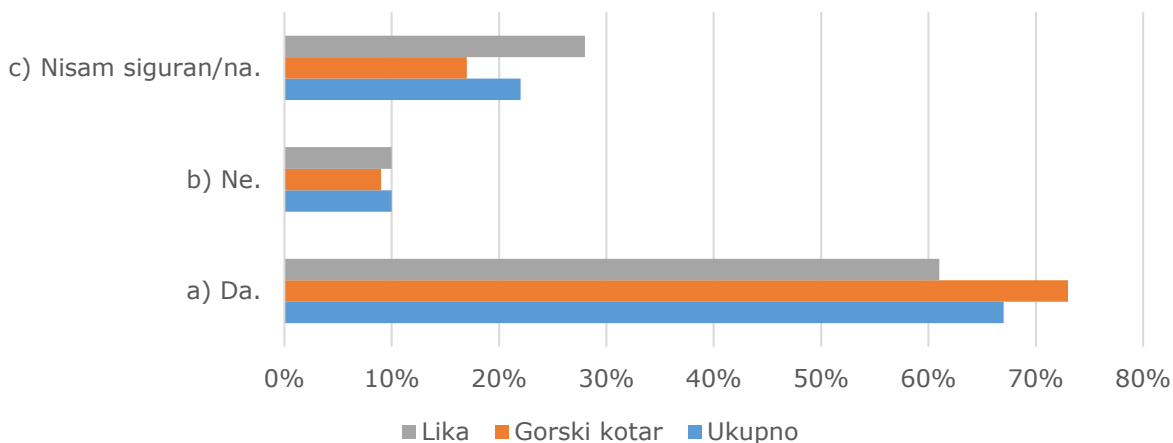
	a) Veća od polovice duljine njegova tijela	b) Otprilike jednaka duljini njegova tijela	c) Kraća od četvrtine duljine njegova tijela	d) Nisam siguran/na
Ukupno	9%	6%	68%	16%
Gorski kotar	7%	6%	70%	17%
Lika	1%	14%	54%	14%

19. Glavninu prehrane risova u Hrvatskoj predstavljaju:

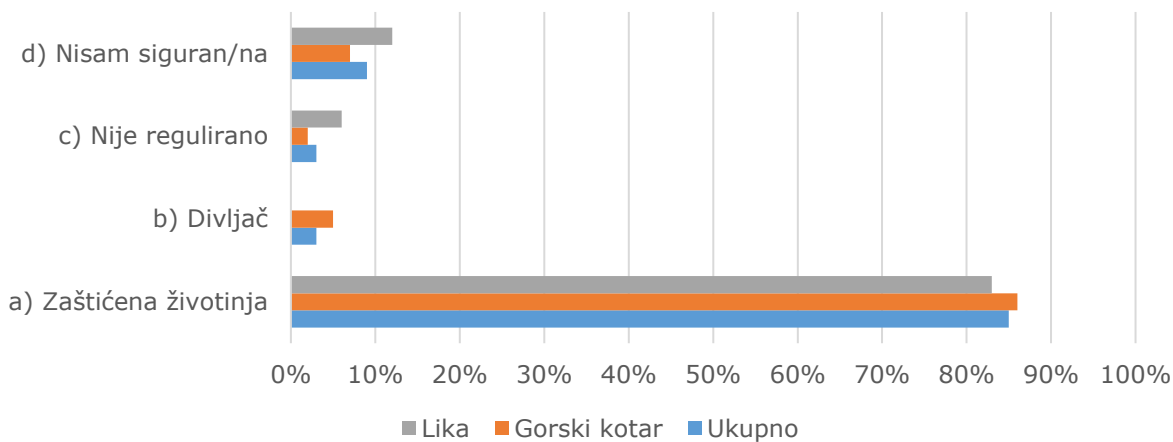
	a) Divlja goveda kao što su srne, jeleni...	b) Manji sisavci poput miša, puha, voluharice...	c) Strvine	d) Domaće životinje	e) Nisam siguran/na
Ukupno	44%	43%	2%	10%	0%
Gorski kotar	45%	46%	1%	8%	0%
Lika	46%	39%	3%	12%	0%

20. Ris je u prošlosti bio istrijebljen iz Slovenije / Hrvatske/Italije, a kasnije je ponovno uvezen.

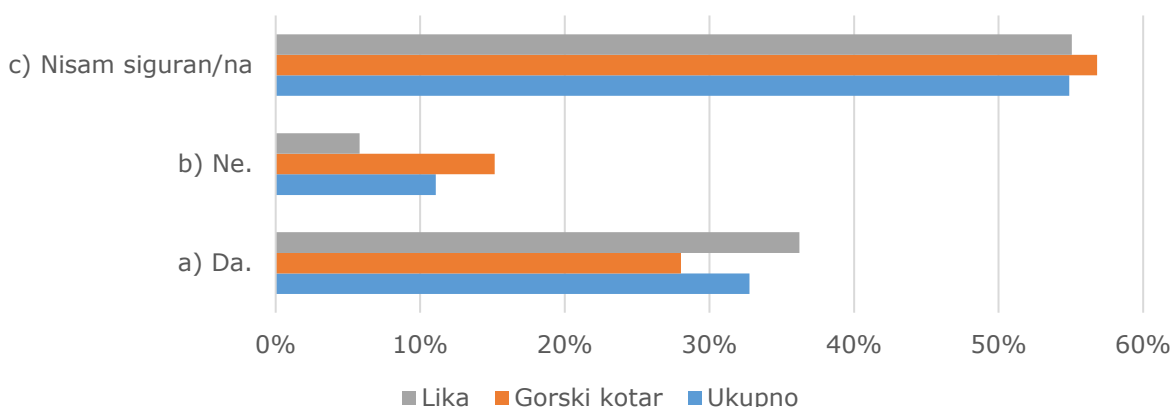
	a) Da.	b) Ne.	c) Nisam siguran/na.
Ukupno	67%	10%	22%
Gorski kotar	73%	9%	17%
Lika	61%	10%	28%

21. Koji je pravni status risa u Hrvatskoj?

	a) Zaštićena životinja	b) Divljač	c) Nije regulirano	d) Nisam siguran/na
Ukupno	85%	3%	3%	9%
Gorski kotar	86%	5%	2%	7%
Lika	83%	0%	6%	12%

22. Naknade za štete koje uzrokuju risovi nadoknađuje država.

	a) Da.	b) Ne.	c) Nisam siguran/na
Ukupno	33%	11%	55%
Gorski kotar	28%	15%	57%
Lika	36%	6%	55%

U nizu izjavnih rečenica od 23. do 29. ispitanici su imali mogućnost izabrati koliko se s pojedinom rečenicom slažu tj. ne slažu. Rezultat je prikazan kao usporedba po regijama udjela izabrane razine slaganja za pojedinu rečenicu.

Pitanje	U potpunosti se ne slažem	Ne slažem se	Neutralno / ne znam	Slažem se	U potpunosti se slažem
23. Parenje u srodstvu je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	Ukupno:7% G.kotar:6% Lika:13%	Ukupno:10% G. kotar:9% Lika:12%	Ukupno:31% G.kotar:33% Lika:22%	Ukupno:26% G.kotar:25% Lika:25%	Ukupno:27% G.kotar:28% Lika:15%
24. Manjak hrane je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	Ukupno:12% G.kotar:11% Lika:19%	Ukupno:47% G.kotar:47% Lika:43%	Ukupno:20% G.kotar:20% Lika:26%	Ukupno:14% G.kotar:16% Lika:10%	Ukupno:5% G.kotar:6% Lika:4%
25. Prekomjerni lov je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	Ukupno:8% G.kotar:6% Lika:13%	Ukupno:21% G.kotar:23% Lika:17%	Ukupno:25% G.kotar:26% Lika:19%	Ukupno:30% G.kotar:31% Lika:33%	Ukupno:14% G.kotar:14% Lika:14%
26. Nezakonito ubijanje je glavni uzrok nedavnog pogoršanja stanja populacije risa.	Ukupno:7% G.kotar:5% Lika:10%	Ukupno:15% G.kotar:17% Lika:13%	Ukupno:27% G.kotar:27% Lika:20%	Ukupno:34% G.kotar:37% Lika:35%	Ukupno:14% G.kotar:12% Lika:20%
27. Pastirski psi su učinkovita mjera za sprečavanje napada risova na stoku.	Ukupno:6% G.kotar:5% Lika:7%	Ukupno:14% G.kotar:17% Lika:9%	Ukupno:25% G.kotar:24% Lika:23%	Ukupno:44% G.kotar:43% Lika:45%	Ukupno:11% G.kotar:11% Lika:14%
28. Električne ograde na pašnjacima su djelotvorna mjera za	Ukupno:10% G.kotar:11% Lika:12%	Ukupno:20% G.kotar:20% Lika:19%	Ukupno:28% G.kotar:24% Lika:29%	Ukupno:34% G.kotar:35% Lika:32%	Ukupno:7% G.kotar:9% Lika:6%

sprečavanje napada risa na stoku.					
29. Uklanjanje risa je učinkovita mjera za sprečavanje šteta u poljoprivredi.	Ukupno:61% G.kotar:61% Lika:65%	Ukupno:31% G.kotar:33% Lika:25%	Ukupno:4% G.kotar:4% Lika:6%	Ukupno:0% G.kotar:0% Lika:0%	Ukupno:2% G.kotar:2% Lika:1%

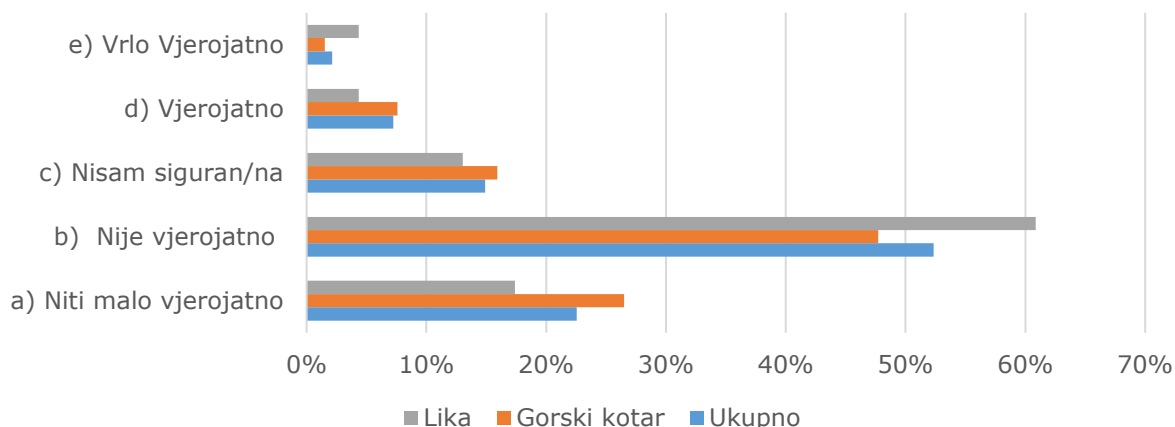
Na pitanje o izvoru informacija o risu ispitanici su imali mogućnost upisati odakle dobivaju većinu informacija. Rezultat je prikazan kao niz odgovora.

30. Odakle dobivate većinu informacija o risovima?

12 lovačkih knjiga i iz iskustva kao lovac
Bavim se lovom.
Carnivoria Dinarica
Časopisi
čitajući članke
Čitajući literaturu
Čitajući razne članke, internet, časopisi
Čitam, lovci govore, zanima me!
Čitanjem - reportaža na TV-u
Člancima o životinjama, NP u PP te općenito raznom literaturom o prirodi što me izuzetno interesira. ODličan članak je na punkufer.hr! <3 "...sve je na nama"
Djed mi je lovac pa dobivam puno informacija, a i iz knjige "Ris u Hrvatskoj".
Dokumentarne emisije i članci

Odgovori na pitanja 31. prikazani su kao usporedba udjela u ukupnom broju odgovora između Like i Gorskog kotara. Pod stavkom „ukupno“ su prikazani svi odgovori zajedno tj. s područja Like, Gorskog kotara i svih ostalih regija Hrvatske. Ostale regije Hrvatske čine 14% od ukupnog broja dostavljenih upitnika. Isti podaci su prikazani i tablično.

31. Koliko je vjerojatno da ris može napasti osobu?

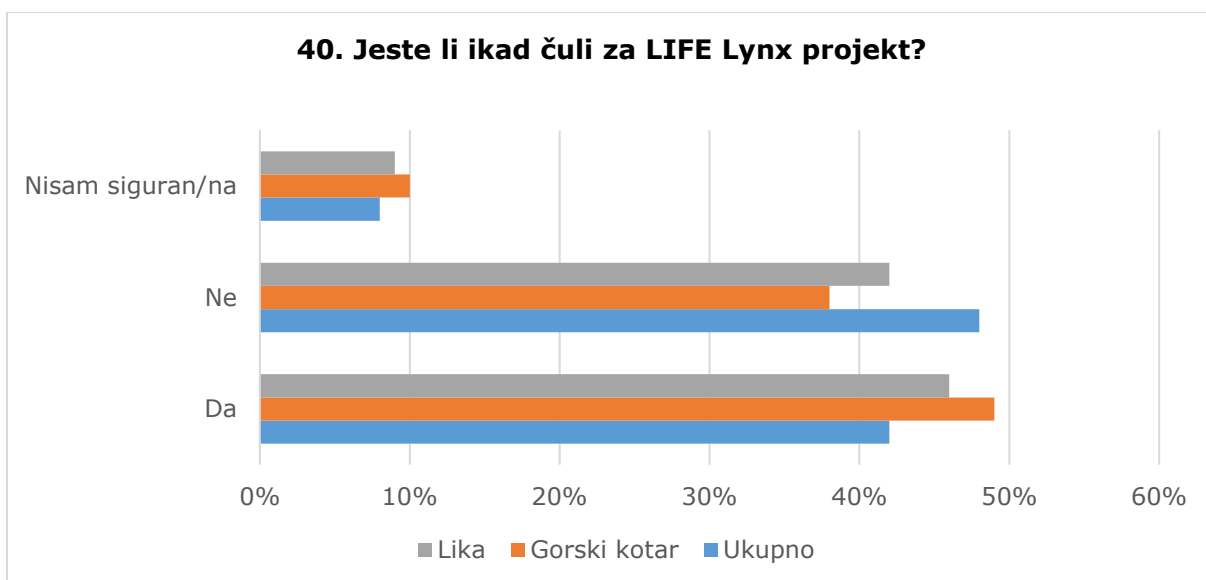
	a) Niti malo vjerojatno	b) Nije vjerojatno	c) Nisam siguran/na	d) Vjerojatno	e) Vrlo vjerojatno
Ukupno	23%	52%	15%	7%	2%
Gorski kotar	27%	48%	16%	8%	2%

U nizu izjavnih rečenica od 32. do 39. ispitanici su imali mogućnost izabrati koliko se s pojedinom rečenicom slažu tj. ne slažu. Rezultat je prikazan kao usporedba po regijama udjela izabrane razine slaganja za pojedinu rečenicu.

Pitanje	U potpunosti se ne slažem	Ne slažem se	Neutralno / ne znam	Slažem se	U potpunosti se slažem
32. Broj risova u Hrvatskoj bi se trebao povećati	Ukupno:4% G.kotar:4% Lika:6%	Ukupno:2% G.kotar:3% Lika:0%	Ukupno:9% G.kotar:8% Lika:9%	Ukupno:43% G.kotar:42% Lika:39%	Ukupno:1% G.kotar:0% Lika:3%
33. Trenutno u Hrvatskoj ima premalo risova za izlov.	Ukupno:10% G.kotar:11% Lika:9%	Ukupno:5% G.kotar:6% Lika:3%	Ukupno:15% G.kotar:15% Lika:17%	Ukupno:27% G.kotar:27% Lika:28%	Ukupno:40% G.kotar:37% Lika:38%
34. Trebale bi postojati redovne kvote za izlov risova u Hrvatskoj.	Ukupno:25% G.kotar:27% Lika:24%	Ukupno:23% G.kotar:21% Lika:24%	Ukupno:20% G.kotar:16% Lika:25%	Ukupno:18% G.kotar:20% Lika:16%	Ukupno:12% G.kotar:14% Lika:9%
35. Ris ne pripada našoj zemlji i treba ga istrijebiti.	Ukupno:71% G.kotar:72% Lika:71%	Ukupno:21% G.kotar:20% Lika:20%	Ukupno:3% G.kotar:3% Lika:3%	Ukupno:0% G.kotar:0% Lika:1%	Ukupno:1% G.kotar:1% Lika:0%
36. Podupirem uvoz novih risova u Sloveniju/Hrvatsku/Italiju kako bi se sačuvala populacija.	Ukupno:6% G.kotar:5% Lika:6%	Ukupno:4% G.kotar:5% Lika:3%	Ukupno:6% G.kotar:5% Lika:9%	Ukupno:29% G.kotar:31% Lika:30%	Ukupno:54% G.kotar:54% Lika:51%
37. Ris iz ponovno naseljene populacije u Švicarskoj je prikladan za povećanje populacije risa u Hrvatskoj.	Ukupno:3% G.kotar:3% Lika:4%	Ukupno:7% G.kotar:6% Lika:7%	Ukupno:45% G.kotar:47% Lika:45%	Ukupno:30% G.kotar:31% Lika:28%	Ukupno:12% G.kotar:11% Lika:14%

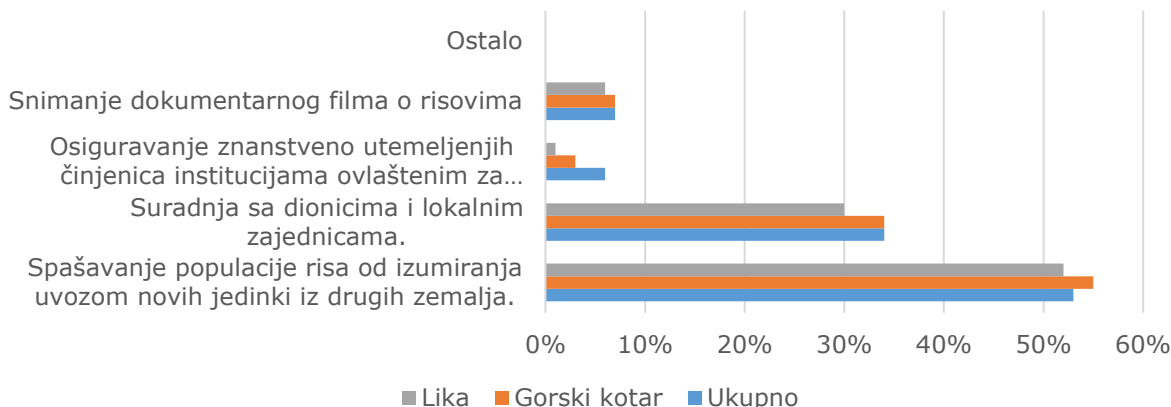
38. Ris iz velike populacije risa u Karpatima prikladan je za povećanje populacije risa u Hrvatskoj.	Ukupno:2% G.kotar:2% Lika:3%	Ukupno:2% G.kotar:0% Lika:6%	Ukupno:34% G.kotar:33% Lika:38%	Ukupno:38% G.kotar:41% Lika:33%	Ukupno:22% G.kotar:21% Lika:23%
39. Ris iz male i ugrožene balkanske populacije risa (Makedonija, Albanija) prikladan je za povećanje populacije risa u Hrvatskoj.	Ukupno:9% G.kotar:8% Lika:9%	Ukupno:9% G.kotar:11% Lika:6%	Ukupno:45% G.kotar:46% Lika:45%	Ukupno:25% G.kotar:25% Lika:23%	Ukupno:10% G.kotar:8% Lika:14%

Odgovori na sljedeća tri pitanja su prikazani kao usporedba udjela u ukupnom broju odgovora između Like i Gorskog kotara. Pod stavkom „ukupno“ su prikazani svi odgovori zajedno tj. s područja Like, Gorskog kotara i svih ostalih regija Hrvatske. Ostale regije Hrvatske čine 14% od ukupnog broja dostavljenih upitnika. Rezultati su prikazani putem grafa i tablično.

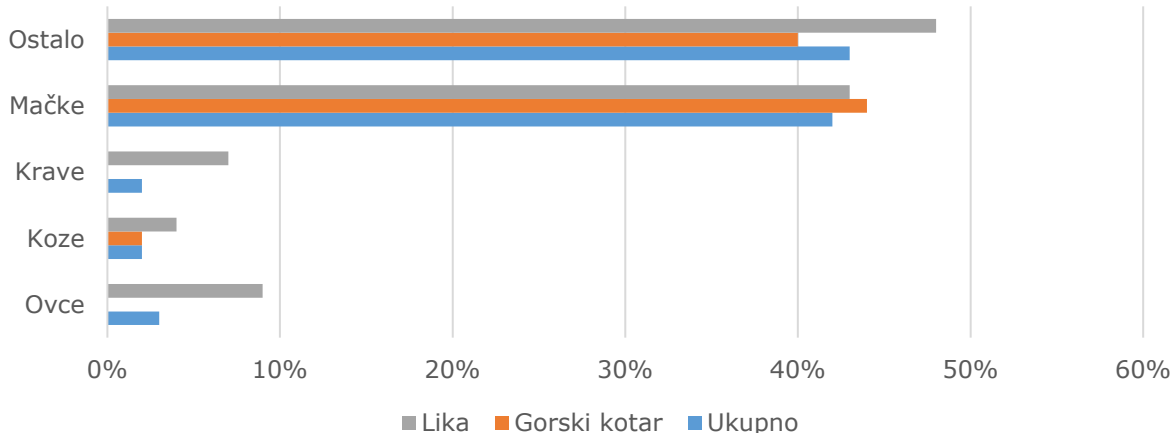
	Da	Ne	Nisam siguran/na
Ukupno	42%	48%	8%
Gorski kotar	49%	38%	10%
Lika	46%	42%	9%

41. Ako jeste, znate li o čemu se radi? Možete odabrati više od jednog odgovora.

	Spašavanje populacije risa od izumiranja uvozom novih jedinki iz drugih zemalja.	Suradnja sa dionicima i lokalnim zajednicama.	Osiguravanje znanstveno utemeljenih činjenica institucijama ovlaštenim za donošenje odluka.	Snimanje dokumentarnog filma o risovima	Ostalo
Ukupno	53%	34%	6%	7%	0%
Gorski kotar	55%	34%	3%	7%	0%
Lika	52%	30%	1%	6%	0%

Ako posjedujete kućne ljubimce ili domaće životinje, koje od sljedećih vrsta posjedujete?

	Ovce	Koze	Krave	Mačke	Ostalo
Ukupno	3%	2%	2%	42%	43%

Gorski kotar	0%	2%	0%	44%	40%
Lika	9%	4%	7%	43%	48%

Svi komentari upisani u anketu su nevedi abecednim redom. Osobni podaci upisani u upitnicima i kontakti nisu prikazani u ovom izvješčaju te su dostupni isključivo projektnom timu LIFE Lynx projekta.

51. Ako imate bilo kakvih dodatnih komentara u vezi s temom ili upitnikom, molimo vas da ih napišete ovdje:

Cijeli svoj život vezan sam sa selom i prirodom, gdje sam i odrastao. Sretao sm sve divlje životinje, ali nikad rise.

Čuvajte prirodu i životinje u njoj.

Hrvatskoj nedostaju rezervati gdje je lovcima uvijek nedopušten lov tako da prirodni lovci (vukovi, medvjedi, risovi, lisice, čagljevi i sl.) mogu prirodno održavati prirodnu ravnotežu, a ljudi mogu biti gosti u rezervatu.

Hvala vam na vašem trudu da spasimo zemlju i ostavimo je budućim generacijama bolju nego što je sada. Sretno <3

Hvala vama

HVALE VRIJEDNA AKCIJA SPAŠAVANJA OD IZUMIRANJA TAKO DIVNE ŽIVOTINJE!

I sretno!

Iako nisam profesionalno uključen u aktivnosti iz točke 50., moje djelovanje kao fotografa prirode i obzirom na to da žiimo ovdje u samom centru plitvičkih jezera, naša povezanost majkom prirodom i živim bićima u njoj na puno je većem nivou od većine ljudi. Ris me posebno zanima kao i sve životinje, pa stoga pripremamo jedan društveno fotografski projekt kojem bi uz umjetničku vrijednost cilj bio i senzibiliziranje šire javnosti prema potrebi očuvanja prirode i svih životinja i ravnoteže života u njoj. Ne želimo se skrivati iza anonimnosti, nego baš želimo neka se zna naš stav o ovim pitanjima, o važnosti očuvanja risa i ako mi kao fotografi prirode možemo pomoći, slobodno se javite. **izbrisani osobni podaci i kontakti upisani u komentar**

idemoooo Riseeevi!

Ima puno glupih pitanja.

Imam pritužbu na krivolov u području sjevernog i srednjeg Velebita, kao i lov van sezone. Obzirom na vaše želje za obnovu populacije risa, to će predstavljati velik problem.

Jesmo li već zakasnili

Mi živimo u Gorskom kotaru točnije u Mrkopalju. Uvijek volimovidjeti medu, risa, vuka, manje jer je štetan ali nisam protiv da se i on nalazi u šumama, ka i lisica.

Mislim - da imamo previše krvoločni divljih životinja. Srdačan pozdrav.

Molim vas da povećate populaciju risa.

Molimo više informacija o risu putem medija.

Nadam se da će se očuvati populacija risa u Hrvatskoj.

Nadam se da će Vaš projekt poboljšati moje šanse da kao "wild life" fotograf dobijem priliku zabilježiti susret s tim veličanstvenim predatorom u njegovom okruženju - divljini , stoga imate moju potporu...

Nastojte zaštititi divljač da ne izumiru jer je priroda i ovako ugrožena. Samo sijećemo a ništa ne sadimo... Nažalost uništavamo sve.
nemam
Nemam komentara. Hvala!
NEMAM POSEBNIH KOMENTARA. ISPUNIO SAM OVAJ UPITNIK U IME SVOJE MAJKE NA ČIJU JE ADRESU ISTI STIGAO. ONA SE SLAŽE S MOJIM RAZMIŠLJANJIMA. A BOLJE DA SAM JA ISPUNIO NEGO DA JE ZAVRŠIO U SMEĆU, ZAR NE! I ZA KRAJ. PODUPIREM SPAŠAVANJE RISA, ŠTO JE ZA SVAKU POHVALU. VOLIM PRIRODU I SVE ŠTO U NJOJ OBITAVA, PA TAKO I RISA. VIDIO SAM GA JEDINO U ZOO I NA TV. PREKRASNA ŽIVOTINJA. VIDIO SAM NA TV KAD JE U G. KOTARU PUŠTEN PRVI MUŽJAK IZ RUMUNJSKE. POZDRAV!
Očekujem da Ministarstvo šuma donese odluku o visini šteta koje nam nanese ris na nivou lovačkih društava. I ako se poveća populacija da se odobri odstrel. **izbirsani osobni podaci upisani u anketu**
Oduvijek volim prirodu i pazim da je ne narušavam - muči me ovo veliko nagomilano smeće u prirodi (more i kopno) i bojim se kako će se to riješiti!? U svakom slučaju volim korisne životinje!
Pišem lijevom rukom jer sam doživio lom desne.
Pitanja su formulirana i preteška za prosječne ljude. Vaša pitanja ni dosta lovaca ne bi znalo odgovoriti. Osobno sam šumar pa sam pogriješio. Potpora inicijativi. Lijepi pozdrav!
Podržavam sve akcije koje poduzimate u očuvanju risa i ostalih životinja i sukladno tome izražavam vam puno poštovanje!!
Podržavam vaš rad!
Podupirem uvoz novih risova u Hrvatsku. Znam da ćete vi sigurno ispravno odlučiti koji su najbolji.
Podupriem nastojanje da se spasi svaka ugrožena vrsta u šumama Gorskog kotara jer i životinje i ljudi pripadaju prirodi.
Poštovani, S obzirom da sam ispunio upitnik zaboravio sam Vam navesti da imam fotografije s područja gdje obitava Ris
Potrebno je sačuvati populaciju risa u RH.
Povećajte populaciju risa osobito u Lici!!!
Pozdravite risa kad ga vidite!
Poznanik mi dao informaciju 09.10.2019 da je uočio jedinku risa kanjonu Korane (Plitvička jezera) pokraj sela Smolljanac.
Predavanja o risu trebalo bi držati djeci u školi, kako osnovnim tako i srednjim školama.
Prije dosta godina RIS je napao dvije sestre u dvorištu kuće u selu Podkilavac. Kuća je zadnja na putu za planinarski dom Hahlić. Žena koja je bila ozlijeđena zove se Jadranka. Tada je bila zaposlena u pošti Dražice.
Projekt je za svaku pohvalu i želim vam puno uspjeha do konačne realizacije projekta Life Lynx
Protivljenje obnavljanju populacije risa bilo bi malo ili zanemarivo kad bi nadležne institucije osiguravale pravičnu (a ne simboličnu) naknadu štete i mjere zaštite čime bi svi podjednako doprinosili zaštiti risa kao i ostalim predatorima.
Puna podrška vašem radu.
Puno uspjeha s projektom, divno je to što radite! Veselimo se novim micekima.

Ris bi trebao biti zaštićen kao vuk.
Ris je lijepa divlja životinja ali vrlo jrvoločna i podmukla (ilukava). U našim staništima nema prirodnih neprijatelja te se brzo razmnožava i tako mu se povećava populacija i to je uzrok da je postao štetočina.
Ris je lijepa životinja i htio bi da se očuva u našim lovištima.
Ris je naša autohtona životinja i svakako treba raditi na tome da ne izumre ovdje na našim prostorima! Stoga cijenim vaš rad na tome!
Ris ubija (kolje) po nekoliko komada papkara i jede samo iznutricu i zbog toga mislim da je štetan, što ne znači da treba biti istrijebljen, dapače neka egzistira, ali u određenim količinama.
Risa je poželjno sačuvati na bilo koji način od navedenoga u upitniku.
Sa svime što poduzimate u očuvanju populacije risova u potpunosti se slažem i podržavam.
Sačuvajmo Risa
Sadim njivu, ogradim 2 m visine, sve požderu srne, jelen, medvjed po voćnjaku, mrkvu... Zaštitite sve životinje a nas par preostalih zatamanite!! Nemamo ništa u ovim "vašim" zaštićenim područjima osnovnih uvjeta za život... A vi si štitite životinje i množite si ih ali u svom dvorištu! **ozbirsani osobni podaci upisani u upitnik**
Samo naprijaed!
Samo vam želim iskazati potporu i nadam se da ćete uspjeti s vašim projektom. Lijep pozdrav.
Smanjiti ili zabraniti lov - općenito
Spasimo Risa
Spasite risa.
Spasite risa. Sigurno nije veći štetnik od čovjeka.
Sretno u provedbi projekta!
Sve u redu.
Treba inforimarati lovce da je ris koristan, a ne štetočina.
U vezi teme ris trebalo bi naglasiti dali je to europski ili neki drugi jer ih ima više vrsta.
Učinite sve da zaštitite risove, među, vuka, šišmiša, puno uspjeha želim! ** izbirsani osobni podaci upisani u upitnik**
Vidio sam osobno dva puta Risa u prirodi. Fascinantna je zivotinja
Volim prirodu, osobito šumu. Često sam bila u šumi. Sad šeću izbjeglice, medvjedi, vukovi i lisice. Dolaze do kućnih pragova. Više nisi siguran ni u svom dvorištu. Lijep pozdrav.
Volio bih se aktivnije uključiti u projekt
Živim na rubu Nacionalnog parka Risnjak- imao sam priliku vidjeti risa pri prelasku rječice Čabranke - volio bih da se spasi populacija risova u Gorskom kotaru - Hrvatskoj.

Zaključci

Velika većina ispitanika (preko 90%) ima pozitivan stav prema risu te ga smatraju lijepim i zanimljivim. Postoji suzdržanost oko pitanja da li smatraju risa opasnim ili

bezopasnim te su ispitanici tek malo skloniji reći da ris nije opasan. Korisnost risa nije upitna no postoji i ovdje malo suzdržanost. U većini odgovora (90%) ispitanici se slažu da risa žele sačuvati u Hrvatskoj te ga vide vide kao simbol očuvane prirode (87%).

Ne postoji veliki strah od risa i ne smatraju da risovi često napadaju ljude, ne smatraju da će im ris prouzročiti financijsku štetu niti da uzrokuju štetu na domaćim životinjama. Što se tiče utjecaja risa na srne i na smanjenje vjerojatnosti lovcima da love parnoprstaše, slažu se da ris ima utjecaj no čini se da ga ne doživljavaju kao presudan faktor.

Većina je svjesna ugroženosti risa te izrazito ne opravdava ilegalno ubijanje risa.

Generalno znanje o risovima (ekologiji, morfologiji i sl.) je dobro no ima prostora za napredak dok kod pitanja o upravljanju odgovor „ne znam“ je značajno učestaliji i postoci su jednoličnije raspoređeni u rasponu od potpunog slaganja do potpunog ne slaganja što ukazuje na nešto veći nedostatak informiranosti i razumijevanja tog segmenta. Također, ovdje se izdvajaju pitanja gdje većina zna da je ris strogo zaštićena vrsta te uklanjanje risa kao mjeru za sprečavanje štete u poljoprivredi ne smatraju učinkovitim.

Kako su u velikom udjelu ispitanici lovci, ne iznenađuje da u navedenim izvorima informacija prevladava lovačka literatura i komunikacija među/s lovcima na temu risa.

Većina ispitanika smatra da bi se broj risova u Hrvatskoj trebao povećati te da ih je trenutno premalo za izlov. Podržavaju uvoz novih risova no kada je pitanje iz koje populacije (švicarske, karpatske, balkanske) odgovor „ne znam“ je čest te se odgovori ravnopravnije distribuiraju po svim kategorijama u rasponu u potpunosti se slažem i u potpunosti se ne slažem.

42% ispitanika je čulo za LIFE Lynx projekt od kojih 53% znaju da se radi o repopulaciji risa u Hrvatsku i Sloveniju.

Tek 7% ispitanika drži stoku tj ovce, koze ili krave.

Većina napisanih komentara izrazito podržava projekt te samo 4% komentara ima negativan stav prema risu ili njegovom upravljanju u Hrvatskoj.

Značajna razlika u odgovorima između područja Like i Gorskog kotara nije uočena.

Partneri LIFE Lynx projekta:

University of Ljubljana

Su-financijeri LIFE Lynx projekta:

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT AND SPATIAL PLANNING

euRONATUR

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Provedba ove aktivnosti financirana je kroz Program LIFE Europske unije.

Ovaj projekt sufinancira Ured za udruge Republike Hrvatske.

Stajališta izražena u ovoj brošuri isključiva su odgovornost Udrug Biom.